

Uwagi ogólne

Aktywność ekonomiczna ludności

1. Dane o **aktywności ekonomicznej ludności** dotyczą ludności faktycznie zamieszkałej i obejmują **osoby w wieku 15 lat i więcej będące** członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach. Badanie nie obejmuje osób w obiektach zbiorowego zakwaterowania i bezdomnych. Prezentowane dane opracowano na podstawie reprezentacyjnego **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności — BAEL** (tabl. 1 i 2) przeprowadzanego w cyklu kwartalnym; badaniem nie są objęte osoby nieobecne w gospodarstwach domowych 12 miesięcy i więcej. Badanie prowadzi się metodą obserwacji ciągłej, tj. aktywność ekonomiczną ludności bada się w każdym tygodniu w ciągu całego kwartału. Gospodarstwo domowe oznacza zespół osób spokrewnionych lub spowinowacanych, a także niespokrewnionych, mieszkających razem i utrzymujących się wspólnie. Dane prezentowane według grup wieku obliczane są w oparciu o dokładną datę urodzenia. Od 2010 r. dane uogólniane są na podstawie bilansów ludności opracowywanych przy wykorzystaniu wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

2. Podstawowe kryterium podziału na aktywnych zawodowo i biernych zawodowo stanowi praca, tzn. fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy.

Do aktywnych zawodowo zaliczono osoby pracujące i bezrobotne:

1) o **pracujących** zaliczono osoby, które w badanym tygodniu:

- wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę przynoszącą zarobek lub dochód albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa w rolnictwie lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- formalnie miały pracę, ale jej nie wykonywały (np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych), jeżeli przerwa w pracy wynosiła mniej niż 3 miesiące; dodatkowym kryterium od 2006 r. przyjmuje się, że jeżeli przerwa w pracy wynosiła ponad 3 miesiące, dodatkowym kryterium od 2006 r. w przypadku pracowników najemnych (zatrudnieni na podstawie stosunku pracy oraz osoby wykonujące pracę nakładczą) był fakt otrzymywania co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia;

General notes

Economic activity of the population

1. Data on **economic activity of population** concern the actually living population and cover **persons aged 15 and more**, who are members of households in the dwellings selected on a random basis. The survey does not cover persons living in collective accommodation establishments and homeless. Presented data were compiled on the basis of representative **Labour Force Survey — LFS** (tables 1 and 2); the sample survey conducted on a quarterly basis. The survey does not cover persons absent in households for 12 months and more. The survey is conducted by the continuous observation method, i.e. economic activity of the population is observed in each week during the whole quarter. A household is a group of people living together in a dwelling and maintaining themselves jointly. Data presented by age groups have been calculated on the basis of the exact date of birth. Since 2010 the data have been generalized on the basis of population balances compiled with the use of the National Census of Population and Housing 2011.

2. The main criterion in dividing the population into economically active and inactive is work, i.e. performing, holding or looking for work.

Economically active persons include employed and unemployed persons:

1) **employed persons** are persons who during the reference:

- performed, for at least 1 hour, any work providing earnings or income, or assisted (without wages or salaries) in maintaining a family-owned farm in agriculture or conducting a family-owned business outside agriculture,
- formally had work but did not perform it (e.g., due to illness, vacation, a break in company activity, bad weather), if the break in work did not exceed 3 months; the additional criterion since 2006 in case of employment as a paid employees (employees hired on the basis of an employment contract and outworkers) was the fact of receiving at least 50% of the hitherto remuneration;

2) za **bezrobotne uznano** osoby w wieku 15-74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aktywnie poszukiwały pracy,
- były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zaliczono również osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Do **biernych zawodowo** zaliczono osoby, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne.

Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Stopę bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo (ogółem lub danej grupy).

Pracujący

1. Dane opracowano na podstawie sprawozdańczości oraz szacunków (m.in. w zakresie gospodarstw indywidualnych w rolnictwie).

2. Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód; do pracujących zalicza się:

- 1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór lub stosunek służbowy);
- 2) pracodawców i pracujących na własny rachunek, a mianowicie:
 - a) właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców gospodarstw indywidualnych w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), z pewnymi wyłączeniami w latach 2005-2009; patrz ust. 5 na str. 126,
 - b) właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie,

2) **unemployed persons** are aged 15-74 who simultaneously fulfilled three conditions:

- within the reference week were not employed,
- within a 4-week period (the last week being the reference week) actively sought work,
- were available for work within a fortnight period after the reference week.

The unemployed also include persons who found work and were waiting to begin it within a 3-month period and were available for that work.

Economically inactive persons are persons who are not classified as employed or unemployed.

The **activity rate** is calculated as the share of economically active persons (total or in a given group) in the population aged 15 and more (total or in a given group).

The **employment rate** is calculated as the share of the employed persons (total or in a given group) in the population aged 15 and more (total or in a given group).

The **unemployment rate** calculated as the share of unemployed (total or in a given group) in the economically active population (total or in a given group).

Employment

1. Data were compiled on the basis of reports as well as estimates (i.a. in regard to private farms in agriculture).

2. Data regarding **employment** concern persons performing work providing earnings or income and include:

- 1) employees hired on the basis of an employment contract (labour contract, posting, appointment or election) or service relation;
- 2) employers and own-account workers, i.e.:
 - a) owners, co-owners, and leaseholders of private farms in agriculture (including contributing family workers), with some exceptions in 2005-2009; see item 5 on page 126,
 - b) owners and co-owners (including contribute family workers; excluding partners in companies who do not work in them) of entities conducting economic activity other than that related to private farms in agriculture,

- c) inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody;
- 3) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 4) agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów);
- 5) członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych);
- 6) duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

3. Pełnozatrudnieni są to osoby zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zakładzie pracy lub na danym stanowisku pracy, w tym również osoby, które zgodnie z obowiązującymi przepisami pracują w skróconym czasie pracy, np. z tytułu warunków szkodliwych dla zdrowia lub przedłużonym czasie pracy, np. dozorczy mienia; **niepełnozatrudnieni** są to osoby, które zgodnie z umową o pracę pracują stale w niepełnym wymiarze czasu pracy. Niepełnozatrudnieni w głównym miejscu pracy są to osoby, które oświadczyły, że dany zakład jest ich głównym miejscem pracy.

4. Dane dotyczące pracujących według stanu w dniu 31 XII podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowania tych osób w **głównym miejscu pracy**.

5. Dane dotyczące pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie według stanu 31 XII w latach 2002-2009 wyznaczano na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002 oraz od 2010 r. na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

Do pracujących w gospodarstwach indywidualnych zaliczono osoby pracujące w gospodarstwach prowadzących działalność rolniczą, przy czym:

- 1) w latach 2005-2009 nie zaliczono osób pracujących:
 - a) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha produkujących **wyłącznie** na własne potrzeby;
 - b) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych do 1,0 ha (łącznie z indywidualnymi właścicielami zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych) produkujących **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby;

c) other self-employed persons, e.g., persons practising learned professions;

- 3) *outworkers;*
- 4) *agents (including contributing family workers and persons employed by agents);*
- 5) *members of agricultural production co-operatives (agricultural producers' co-operatives, other co-operatives engaged in agricultural production and agricultural farmers' co-operatives);*
- 6) *clergy fulfilling priestly obligations.*

3. Full-time paid employees are persons employed on a full-time basis, as defined by a given company or for a given position, as well as persons who, in accordance with regulations, work a shortened work-time period, e.g. due to hazardous conditions, or a longer work-time period, e.g. property caretaker; **part-time paid employees** are persons who, in accordance with labour contracts, regularly work on a part-time basis. Part-time paid employees in the main workplace are persons who declared that the given workplace is their main workplace.

4. Data concerning employment on a given day of 31 XII are presented without converting part-time paid employees into full-time paid employees, each person being listed once according to the **main job**.

5. Data concerning employed persons on private farms in agriculture as of 31 XII in 2002-2009 were estimated on the basis of the results of the Population and Housing Census as well as the Agricultural Census 2002 as well as since 2010 on the basis of the Agricultural Census 2010.

The following employed persons on private farms conducting agricultural activity are included in the group of employed persons on private farms, while:

- 1) in 2005-2009 are not included the following employed persons:
 - a) on farms with the area more than 1 ha of agricultural land producing **exclusively** for their own needs;
 - b) on farms with the area to 1 ha of agricultural land (including individual owners of livestock who do not possess agricultural land) producing **exclusively** or **mainly** for their own needs;

2) od 2010 r. ujęto wszystkich pracujących w tych gospodarstwach niezależnie od powierzchni użytków rolnych oraz przeznaczenia produkcji rolniczej (razem z produkującymi **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby).

6. Dane o zatrudnionych na podstawie stosunku pracy dotyczą:

- 1) **zatrudnienia według stanu w dniu 31 XII** osób pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w głównym miejscu pracy bez przeliczania na pełnozatrudnionych;
- 2) **przeciętnego zatrudnienia** pracowników pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

7. Dane według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności - PKD 2007 opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 5 na str. 26.

8. Dane o pracujących w tabl. 3 prezentowane są według faktycznego (stałego) miejsca pracy pracownika i faktycznie prowadzonej działalności.

9. Informacje o ruchu zatrudnionych obejmują pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo. Dane te dotyczą **liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy**, a nie liczby osób. Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień z pracy może być wyższa od liczby osób, ponieważ jedna osoba może kilkakrotnie zmienić pracę w ciągu roku.

Do liczby przyjętych do pracy zaliczono osoby podejmujące pracę po raz pierwszy i kolejny. Do liczby zwolnionych z pracy zaliczono osoby, z którymi rozwiązano umowę o pracę w drodze wypowiedzenia przez pracownika lub zakład pracy łącznie ze zwolnieniami grupowymi, osoby, które przeniesiono na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, osoby, które porzuciły pracę, a także — ze względów ewidencyjnych — osoby zmarłe. Ponadto do liczby przyjętych do pracy lub zwolnionych z pracy zaliczono osoby przeniesione służbowo lub przyjęte z innego zakładu pracy na podstawie porozumienia między podmiotami, a także osoby powracające do pracy i odchodzące z pracy na urlopy wychowawcze, bezpłatne i rehabilitację.

Współczynnik przyjęć (zwolnień) obliczono jako stosunek liczby przyjęć pomniejszonej o osoby powracające do pracy z urlopów wychowawczych i do 2008 r. bezpłatnych (lub liczby zwolnień pomniejszonej o osoby, które otrzymały urlopy wychowawcze i do 2008 r. bezpłatne) w badanym okresie do liczby zatrudnionych według stanu w dniu 31 XII z roku poprzedniego.

10. **Wolne miejsca pracy** to miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie trzy warunki:

2) *since 2010 are included the whole number of employed persons on those farms independently from area of agricultural land as well as from destination of agricultural output (including producing **exclusively** or **mainly** for their own needs).*

6. *Data regarding employees hired on the basis of employment contracts concern:*

- 1) *the **employment, as of 31 XII**, of full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in the main job without converting them into full-time paid employees;*
- 2) *the **average paid employment** - full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in terms of full-time paid employees.*

7. *Data according to sections of the NACE rev. 2 were compiled using the **enterprise method**. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 26.*

8. *Data regarding employment in table 3 are presented by permanent places of work and actually conducted business activity.*

9. *Information regarding labour turnover cover full-time paid employees as well as in 2009 seasonal and temporary employees. These data concern **the number of hires and the number of terminations** and not the number of persons. The number of hires and terminations may be greater than the number of persons as one person may change work several times within a year.*

Hired persons are persons starting work for the first or a subsequent time. Terminated persons are persons with whom work contracts have been dissolved upon the wish of either the employee or the employer (including group dismissals), persons, who have retired or been granted a pension due to an inability to work, persons who have left work as well as, for record-keeping purposes — persons who have died. Moreover, persons hired or terminated include persons transferred on the basis of inter-entities agreements as well as persons returning to and leaving work within the framework of child-care and unpaid vacations and rehabilitation.

*The **hire (termination) rate** is calculated as the ratio of the number of hires less the number of persons returning to work from child-care and until 2008 unpaid vacations (or the number of terminations less the number of persons granted child-care and until 2008 unpaid vacations) during a survey period to the number of persons employed on a given day as of 31 XII the previous year.*

10. ***Vacancies are positions** or jobs unoccupied due to labour turnover or newly created ones that simultaneously meet the following three conditions:*

- 1) miejsca pracy w dniu sprawozdawczym były faktycznie nieobsadzone,
- 2) pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy,
- 3) w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

11. Nowo utworzone miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku zmian organizacyjnych, rozszerzenia lub zmiany profilu działalności oraz wszystkie miejsca pracy w jednostkach nowo powstałych.

Bezrobocie

1. Dane o **bezrobotnych zarejestrowanych** obejmują osoby, które zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 VI 2004 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2016 r. poz. 645, z późniejszymi zmianami), określone są jako bezrobotne.

Pod pojęciem **bezrobotnego** należy rozumieć osobę, która ukończyła 18 lat, a nie ukończyła 60 lat w przypadku kobiet i 65 lat w przypadku mężczyzn, jest osobą niezatrudnioną i niewykonyującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli jest osobą niepełnosprawną - zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępującą do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, z dodatkowymi wyłączeniami dotyczącymi źródeł dochodów, zapisanymi w ustawie.

2. Za **bezrobotnego zarejestrowanego absolwenta** uważa się osobę w okresie do upływu 12 miesięcy od ukończenia nauki potwierdzonej świadectwem, dyplomem lub innym dokumentem ukończenia szkoły (dotyczy absolwentów z wykształceniem zasadniczym zawodowym, średnim, policealnym lub wyższym), kursów zawodowych trwających co najmniej 24 miesiące lub nabycia uprawnień do wykonywania zawodu przez osoby niepełnosprawne.

3. **Długotrwale bezrobotni zarejestrowani** to osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego.

- 1) *the positions and jobs were actually unoccupied on the survey day,*
- 2) *the employer made efforts to find people willing to take up the job,*
- 3) *if adequate candidates were found to occupy the vacancies, the employer would readily take them in.*

11. Newly created jobs are the jobs created in the course of organizational changes, expanding or changing business profile, and all jobs in the newly established units.

Unemployment

1. Data regarding **registered unemployed persons** include persons who, in accordance with the Law dated 20 IV 2004 on Promoting Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 VI 2004 (unified text: Journal of Laws 2016 item 645, with later amendments), are classified as unemployed.

An **unemployed person** is understood as a person who is at least 18 years old and is less than 60 in case of women and less than 65 in case of men, is not employed and not performing any other kind of paid work who is capable of work and ready to take full-time employment obligatory for a given job or service (or in case he/she is a disabled person – capable and ready to take work comprising no less than a half of working time), not attending a school with the exception of schools for adults (or taking extra curriculum exam within the scope of this school programme exam) or tertiary schools in part-time programme, looking for employment or other kind of paid work and registered in a powiat labour office, appropriate for his/her permanent stay, with additional provisions concerning the sources of income, included in the mentioned law.

2. An **registered unemployed school-leaver** is a person who has graduated within the last 12 months any school confirmed by a certificate, diploma or other document of completion of education (concerns school-leavers with basic vocational, secondary, post-secondary or tertiary education), has completed a minimum of 24 months of vocational training courses or disabled persons who acquired qualifications to work in a given occupation.

3. The **registered long-term unemployed** are persons remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall period of over 12 months during the last two years, excluding the periods of undergoing a traineeship and on a job occupational training.

4. Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

5. Informacje o wydatkach Funduszu Pracy podaje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 VI 2004 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2013 r. poz. 674, z późniejszymi zmianami).

Warunki pracy

1. Informacje o wypadkach przy pracy obejmują wszystkie wypadki przy pracy, jak również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy. Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

Dane o wypadkach przy pracy, poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie, uzyskiwane są ze statystycznej karty wypadku przy pracy.

Wypadki przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie opracowano na podstawie sprawozdawczości Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) i dotyczą tylko tych wypadków, z tytułu których przyznano w danym roku jednorazowe odszkodowania.

Za jeden wypadek przy pracy liczy się wypadek każdej pracującej osoby, poszkodowanej zarówno w wypadku indywidualnym, jak również w wypadku zbiorowym.

2. Za wypadek przy pracy uważa się nagle zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- 1) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- 2) w czasie pozostawiania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

4. The registered unemployment rate is calculated as the ratio of the number of registered unemployed persons to the economically active civilian population, i.e., excluding persons in active military service as well as employees of budgetary units conducting activity within the scope of national defence and public safety.

5. Information concerning Labour Fund expenditures are given according to Law dated 20 IV 2004, on Promotion of Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 VI 2004 (unified text: Journal of Laws 2013 item 674, with later amendments).

Work conditions

1. Information regarding accidents at work includes all accidents at work, as well as accidents treated equally to accidents at work. Information regarding accidents at work in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety concerns only civilian employees.

Data regarding accidents at work, excluding private farms in agriculture, are obtained from statistical reports of accidents at work.

Accidents at work on private farms in agriculture were prepared on the basis of reports of the Agricultural Social Insurance Fund (ASIF) and are related only to these accidents, for which a one-off compensation were granted a given year.

Each accident, regardless whether the person injured was injured during an individual or mass accident, is counted as a single accident at work.

2. Accident at work is understood as a sudden event, caused by external reason which leads to injury or death, which happened in connection with work:

- 1) during or in connection with performance of ordinary activities or instructions by the employee and activities for the employers, even without instructions;
- 2) when the employee remains at the disposal of the employers on the way between the seat of the employer and the place of performing the duty, which is a result of work relations.

Na równi z wypadkiem przy pracy, w zakresie uprawnień do świadczeń określonych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- 1) w czasie podróży służbowej;
- 2) podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony;
- 3) przy wykonywaniu zadań zleconych przez działającą u pracodawcy organizację związkową.

Za wypadek **przy pracy uważa się również** nagłe zdarzenie, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w okresie ubezpieczenia wypadkowego podczas:

- 1) uprawiania sportu w trakcie zawodów i treningów przez osobę pobierającą stypendium sportowe;
- 2) wykonywania odpłatnie pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania;
- 3) sprawowania mandatu posła do Parlamentu Europejskiego wybranego w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) sprawowania mandatu posła do Parlamentu Europejskiego wybranego w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) odbywania - na podstawie skierowania wydanego przez powiatowy urząd pracy - szkolenia lub stażu związanego z pobieraniem przez absolwenta stypendium;
- 6) wykonywania przez członka rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych oraz przez inną osobę traktowaną na równi z członkiem spółdzielni, pracy na rzecz tych spółdzielni;
- 7) wykonywania lub współpracy przy wykonywaniu pracy na podstawie umowy agencyjnej, umowy -zlecenia lub umowy o świadczenie usług;
- 8) wykonywania zwykłych czynności związanych z prowadzeniem lub współpracą przy prowadzeniu działalności pozarolniczej;
- 9) wykonywania przez osobę duchowną czynności religijnych lub czynności związanych z powierzonymi funkcjami duszpasterskimi lub zakonnymi;
- 10) odbywania zastępczych form służby wojskowej;
- 11) nauki w Krajowej Szkole Administracji Publicznej przez słuchaczy pobierających stypendium.

3. Za ciężki wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub znaczna niezdolność do pracy w zawodzie albo trwałe poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.

4. Za śmiertelny wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.

*Every accident is treated **equally to accident at work**, as regards entitlement to benefits defined in the law on social insurance by virtue of accidents at work and occupational diseases if the employee had such accident:*

- 1) *during a business trip;*
- 2) *during a training within the scope of common self-defence;*
- 3) *at performing tasks ordered by trade union organizations, functioning at the employer.*

Accident at work is also understood as a sudden incident, causing injury or death, which happened within the term of accident insurance during:

- 1) *practising sports during competitions and trainings by a person receiving sport scholarship;*
- 2) *performance of paid work in the time of serving imprisonment sentences or temporary detentions;*
- 3) *carrying out a mandate by members of parliament or senate, who receive salaries;*
- 4) *servicing the mandate of the European Parliament member elected in the Republic of Poland;*
- 5) *stay - on the basis of appointment issues by powiat labour office - at a training or internship connected with a scholarship received by school-leavers;*
- 6) *performance of work, by members of agricultural producers' co-operatives, agricultural farmers' co-operatives and by other persons treated equally to members of co-operatives, for the benefit of these co-operatives;*
- 7) *performance or co-operation at performance of work on the basis of agency agreements, contracts of mandate or contracts of services;*
- 8) *performance of ordinary activities connected with conducting non-agricultural economic activities or co-operation at conducting them;*
- 9) *performance of religious activities or activities connected with entrusted pastoral or monastic functions by clergymen;*
- 10) *serving supplementary forms of military service;*
- 11) *education at the National School of Public Administration by students, who receive scholarships.*

3. A serious accident at work is an accident which results in serious bodily harm, i.e., loss of sight, hearing, speech, fertility, or which results in other bodily harm or in health-related problems, disrupting primary bodily functions, as well as which results in incurable and life-threatening diseases, permanent mental illness, a permanent, total or significant inability to work in the profession or in a permanent significant disfigurement or distortion of the body.

4. A fatal accident at work is an accident during which the person injured dies at the site of the accident or within a period of 6 months from the date of the accident.

5. Wypadki przy pracy klasyfikuje się m.in. według **wydarzeń** je powodujących (określających rodzaj kontaktu człowieka z czynnikiem, który spowodował wypadek) oraz **przyczyn** wypadków (wszelkich braków i nieprawidłowości związanych z czynnikami materialnymi, z organizacją pracy, z nieprawidłowym zachowaniem się pracownika). Każdy wypadek przy pracy jest wynikiem jednego wydarzenia, ale najczęściej kilku przyczyn, w związku z tym suma przyczyn jest większa od ogólnej liczby wypadków.

Wydarzenia powodujące urazy pogrupowano od 2005 r. zgodnie z zaleceniami EUROSTAT-u.

6. **Wskaźnik wypadkowości** jest to liczba osób poszkodowanych przypadających na 1000 pracujących; do obliczenia wskaźnika przyjęto przeciętną liczbę pracujących, obliczoną jako średnia arytmetyczna 2 stanów w dniu 31 XII, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego.

7. Informacje o **zatrudnionych w warunkach zagrożenia** czynnikami szkodliwymi dla zdrowia opracowano na podstawie sprawozdawczości, przy czym:

- 1) obejmują zatrudnionych w podmiotach zaliczanych do sekcji: rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (bez gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, łowiectwa i pozyskiwania zwierząt łownych, włączając działalność usługową oraz rybołówstwa w wodach morskich); górnictwo i wydobywanie; przetwórstwo przemysłowe; wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją; budownictwo (bez realizacji projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków); handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transport i gospodarka magazynowa; informacja i komunikacja (bez działalności związanej z produkcją filmów, nagrań wideo, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie informacji); działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych oraz działalności weterynaryjnej); działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (w zakresie wynajmu i dzierżawy, działalności organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie rezerwacji i działalności z nią związane oraz pozostałego sprzętania); edukacja (w zakresie szkół wyższych); opieka zdrowotna i pomoc społeczna (w zakresie opieki zdrowotnej); pozostała działalność usługowa (w zakresie naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego);

5. *Accidents at work are classified, i.e., according to the **contact-mode of injury** which directly cause them (describing the type of contact of the person injured with the factor which caused the accident) as well as according to their **causes** (all short-comings and irregularities connected with material factors, organization of work, incorrect employee action). Each accident at work is the result of a single event, but frequently the result of several causes, thus the sum of causes is greater than the total number of accidents.*

Contact-mode of are grouping according in the EUROSTAT recommendation.

6. *The **accident ratio** is the number of persons injured per 1000 persons employed. In calculating the ratio the average number of working persons was assumed, expressed as an arithmetic mean for two consecutive years, as of 31 XII, i.e. from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year.*

7. *Information regarding **persons working in hazardous conditions** i.e., with substances hazardous to health, is compiled on the basis of reports:*

- 1) *employed by entities included in the sections: agriculture, forestry and fishing (excluding private farms in agriculture, hunting, trapping and related service activities as well as marine fishing); mining and quarrying; manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction (excluding development of building projects); wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; information and communication (excluding motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities as well as other information service activities); professional, scientific and technical activities (in the scope of scientific research and development as well as veterinary activities); administrative and support service activities (in the scope of rental and leasing activities, travel agency, tour operator as well as other reservation service and related activities and other cleaning activities); education (only tertiary education); human health and social work activities (in the scope of human health activities); other service activities (in the scope of repair of computers and personal and household goods);*

2) dane dotyczą osób narażonych na działanie czynników związanych: ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, przemysłowe pyły zwiłkniające, hałas, wibracje, gorący lub zimny mikroklimat itp.), z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi.

8. Ocena ryzyka zawodowego to kompleksowe oszacowanie kombinacji prawdopodobieństwa wystąpienia urazu ciała lub pogorszenia stanu zdrowia i ich ciężkości, w sytuacji zagrożenia, dokonywane w celu wyboru właściwych środków bezpieczeństwa.

9. Do obliczenia wskaźnika na 1000 zatrudnionych (tabl. 19 i 20) przyjęto liczbę zatrudnionych na podstawie stosunku pracy według stanu w dniu 31 XII z roku badanego.

10. Za **chorobę zawodową** uważa się chorobę, która została spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy lub specyfiką wykonywanej pracy.

Choroby zawodowe prezentowane w tabl. 21 podaje się od 2009 r. zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 VI 2009 r. (Dz. U. Nr 105, poz. 869).

Do obliczenia wskaźnika na 100 tys. zatrudnionych przyjęto liczbę zatrudnionych na podstawie stosunku pracy według stanu w dniu 31 XII z roku poprzedzającego rok badany.

2) *data exposed to factors connected with the work environment (chemical substances, fibrosis-inducing industrial dusts, noise, vibrations, hot or cold micro-climates, etc.), strenuous work conditions (forced body positioning, excessive physical exertion, etc.) as well as mechanical factors connected with particularly dangerous machinery.*

8. Evaluation of occupational risk is a complex estimation of possibility combination of bodily injury occurrence or health status worsening as well as seriousness of these events, in threatening situation. It is done in order to choose appropriate means for ensuring safety.

9. *The number of employees hired on the basis of an employment contract as of 31 XII from the surveyed year was assumed in calculating the ratio per 1000 paid employees (tables 19 and 20).*

10. *A disease is deemed an occupational disease if it has been caused by the health hazards occurring in the working environment or properties of performed work.*

Occupational diseases in table 21 are given since 2009 according to the decree of the Council of Ministers, dated 30 VI 2009 (Journal of Laws No. 105, item 869).

The number of employees hired on the basis of an employment contract as of 31 XII from the year preceding the surveyed year was assumed in calculating the ratio per 100 thous. paid employees.

Aktywność ekonomiczna ludności

Economic activity of the population

TABL. 1(70). AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ – na podstawie BAEL
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE – on the LFS basis

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016				SPECIFICATION	
	przeciętne roczne annual averages			kwartaly quarters				
	I	II	III	IV				
LUDNOŚĆ w tys.	865	808	805	806	806	805	805	POPULATION in thous.
Mężczyźni	419	391	388	388	388	388	388	Men
Kobiety	446	417	417	417	417	417	417	Women
Aktywni zawodowo	477	441	448	452	446	448	444	Economically active persons
mężczyźni	265	244	248	253	247	246	245	men
kobiety	213	198	200	200	200	202	200	women
Pracujący	427	413	427	428	426	426	427	Employed persons
mężczyźni	237	228	237	241	237	233	236	men
kobiety	190	184	190	187	189	193	191	women
Bezrobotni ^a	50	28	21	24	20	22	18	Unemployed persons ^a
mężczyźni	27	15	11	11	10	13	9	men
kobiety	23	13	10	12	10	9	8	women
Bierni zawodowo	387	367	357	353	359	357	361	Economically inactive persons
Mężczyźni	154	147	141	136	142	142	143	Men
Kobiety	233	220	217	217	218	215	217	Women
WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ w %	55,1	54,6	55,7	56,1	55,3	55,7	55,2	ACTIVITY RATE in %
mężczyźni	63,2	62,4	63,9	65,2	63,7	63,4	63,1	men
kobiety	47,8	47,5	48,0	48,0	48,0	48,4	48,0	women
Miasta	55,7	54,4	55,5	56,6	55,8	55,2	54,4	Urban areas
Wieś	54,5	55,3	55,9	55,5	54,8	56,6	56,9	Rural areas
WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA w %	49,4	51,1	53,0	53,1	52,9	52,9	53,0	EMPLOYMENT RATE in %
mężczyźni	56,6	58,3	61,1	62,1	61,1	60,1	60,8	men
kobiety	42,6	44,1	45,6	44,8	45,3	46,3	45,8	women
Miasta	49,7	51,1	53,2	54,1	53,9	53,1	52,3	Urban areas
Wieś	48,6	51,1	52,7	51,6	50,9	53,0	54,4	Rural areas
STOPA BEZROBOCIA w %	10,5	6,3	4,7	5,3	4,5	4,9	4,1	UNEMPLOYMENT RATE in %
mężczyźni	10,2	6,1	4,4	4,3	4,0	5,3	3,7	men
kobiety	10,8	6,6	5,0	6,0	5,0	4,5	4,0	women
Miasta	10,6	6,0	4,1	4,4	3,4	4,2	3,9	Urban areas
Wieś	10,8	7,6	5,7	7,1	6,5	6,3	4,4	Rural areas

^a Osoby w wieku 15–74 lata.

^a Persons aged 15–74.

TABL. 2(71). AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WIEKU ORAZ POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W IV KWARTALE 2016 R. – na podstawie BAEL
 ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE BY AGE AND EDUCATIONAL LEVEL IN IV QUARTER 2016 – on the LFS basis

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ludność Population	Aktywni zawodowo Economically active persons			Bierni zawodowo Economically inactive persons	Współczynnik aktywności zawodowej Activity rate	Wskaźnik zatrudnienia Employment rate	Stopa bezrobocia Unemployment rate
		ogółem total	pracujący employed	bezrobotni ^a unemployed ^a				
		w tys. in thous.						
OGÓŁEM	805	444	427	18	361	55,2	53,0	4,1
TOTAL								
Według wieku:								
By age:								
w tym w wieku produkcyjnym ^b	586	429	412	17	157	73,2	70,3	4,0
<i>of which at working age^b</i>								
15–24 lata	105	36	31	5	69	34,3	29,5	13,9
25–34	140	114	108	6	26	81,4	77,1	5,3
35–44	145	123	120	. ^c	22	84,8	82,8	x
45–54	114	93	90	. ^c	21	81,6	78,9	x
55 lat i więcej	301	79	77	. ^c	222	26,2	25,6	x
<i>and more</i>								
Według poziomu wykształcenia:								
By educational level:								
Wyższe	135	109	105	. ^c	25	80,7	77,8	x
<i>Tertiary</i>								
Policealne i średnie zawodowe	201	128	124	. ^c	73	63,7	61,7	x
<i>Post-secondary and vocational secondary</i>								
Średnie ogólnokształcące	88	42	41	. ^c	46	47,7	46,6	x
<i>General secondary</i>								
Zasadnicze zawodowe	229	137	131	6	92	59,8	57,2	4,4
<i>Basic vocational</i>								
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	152	28	26	. ^c	124	18,4	17,1	x
<i>Lower secondary, primary and incomplete primary</i>								

^a Osoby w wieku 15–74 lata. ^b Mężczyźni 18–64 lata, kobiety 18–59 lat. ^c Liczby po uogólnieniu wyników z próby wynoszą poniżej 5 tys., znak (".") oznacza, że konkretna wartość nie może być pokazana ze względu na losowy błąd próby.

^a Persons aged 15–74. ^b Men aged 18–64, women aged 18–59. ^c The numbers are estimated below 5 thousand, points (".") means that the value cannot be displayed because of high sampling error.

Pracujący Employment

TABL. 3(72). **PRACUJĄCY^a**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016		SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which women</i>	
OGÓŁEM	291843	323049	334597	343848	162979	TOTAL
sektor publiczny	82892	80219	73256	73133	48746	public sector
sektor prywatny	208951	242830	261341	270715	114233	private sector
Rolnictwo ^b , leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	27533	36531	37633	37872	16535	Agriculture ^b , forestry and fishing
Przemysł	79626	85069	88290	90028	32016	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	71351	75772	79802	81453	30074	of which manufacturing
Budownictwo	12687	19227	18011	18792	2019	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	51521	53382	53503	54439	29969	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	18790	20326	22274	23951	4438	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	5800	5297	5502	6077	3987	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	2810	3010	3339	3564	1078	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	5929	6183	6117	5956	4096	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	4023	4445	4304	4421	2334	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	8412	7853	9150	9461	4558	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	7354	10691	12312	14351	6603	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	16140	18131	17706	17675	11531	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	25537	26246	26592	27034	21394	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	17937	18134	19102	19336	15652	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3166	3397	3300	3443	2096	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	4578	5127	7462	7448	4673	Other service activities

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. ^b Dla gospodarstw indywidualnych w rolnictwie dane szacunkowe; patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 126.

^a By actual workplace and kind of activity. ^b For private farms in agriculture estimated data; see general notes, item 5 on page 126.

TABL. 4(73). PRACUJĄCY^a WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a BY EMPLOYMENT STATUS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	W tym <i>Of which</i>		SPECIFICATION	
		zatrudnieni na podstawie stosunku pracy <i>employees hired on the basis of an employment contract</i>	właściciele, współwłaściciele i bezpłatnie po- magający człon- kowie rodzin <i>owners, co-owners including contributing family workers</i>		
OGÓŁEM	2005	175160	172555	2039	TOTAL
	2010	190413	187842	1989	
	2015	189898	187796	1554	
	2016	195782	193742	1573	
sektor publiczny	64949	64949	-	-	<i>public sector</i>
sektor prywatny	130833	128793	1573	-	<i>private sector</i>
w tym:					<i>of which:</i>
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	5470	5284	106	106	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
Przemysł	73193	72646	442	442	<i>Industry</i>
w tym przetwórstwo przemysłowe...	68663	68124	434	434	<i>of which manufacturing</i>
Budownictwo	6557	6376	181	181	<i>Construction</i>
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych ^Δ	18260	17827	432	432	<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>
Transport i gospodarka magazynowa	11351	11196	155	155	<i>Transportation and storage</i>
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2061	1986	75	75	<i>Accommodation and catering^Δ</i>
Informacja i komunikacja	1276	1268	8	8	<i>Information and communication</i>
Działalność finansowa i ubezpiecze- niowa	2889	2597	11	11	<i>Financial and insurance activi- ties</i>
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2753	2748	5	5	<i>Real estate activities</i>
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2690	2665	25	25	<i>Professional, scientific and technical activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	8854	8812	42	42	<i>Administrative and support service activities</i>
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpie- czenia społeczne	17279	17279	-	-	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
Edukacja	25711	25670	41	41	<i>Education</i>
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	14093	14060	33	33	<i>Human health and social work activities</i>
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2895	2892	3	3	<i>Arts, entertainment and recrea- tion</i>
Pozostała działalność usługowa	450	436	14	14	<i>Other service activities</i>

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

^a Excluding economic entities employing up to 9 persons.

TABL. 5(74). PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE
AVERAGE PAID EMPLOYMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym pod- mioty o licz- bie pracują- cych powyżej 9 osób ^a of which entities employing more than 9 persons ^a	
O G Ó Ł E M	202199	220881	216897	222394	185252	T O T A L
sektor publiczny	73807	69569	62333	62244	62243	public sector
sektor prywatny	128392	151312	154564	160150	123009	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	6029	7005	7279	7548	4647	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	65603	71701	73997	75128	70584	Industry
w tym przetwórstwo prze- mysłowe	59669	66136	69311	70346	66104	of which manufacturing
Budownictwo	9484	12973	11193	11621	6159	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	29027	29542	27513	27969	16970	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka mag- azynowa	10567	10838	12031	13901	10630	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastrono- mia ^Δ	3311	3391	2874	3209	1838	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	1566	1445	1435	1599	1149	Information and communi- cation
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3584	3260	3007	2982	2503	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nierucho- mości ^Δ	3262	3660	3262	3289	2560	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	3936	4604	4536	4715	2451	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	4321	9266	8893	9001	8081	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obo- wiązkowe zabezpieczenia społeczne	16121	17991	16845	16565	16564	Public administration and defence; compulsory so- cial security
Edukacja	25034	25227	24347	24699	24463	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	15880	15004	14666	14722	13593	Human health and social work activities
Działalność związana z kultu- rą, rozrywką i rekreacją	2514	2770	2669	2786	2670	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usłu- gowa	1960	2204	2349	2660	390	Other service activities

^a Bez zatrudnionych za granicą.
^a Excluding persons employed abroad.

TABL. 6(75). PEŁNOZATRUDNIENI I NIEPEŁNOZATRUDNIENI^a
Stan w dniu 31 XII
FULL- AND PART-TIME PAID EMPLOYMENT^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Pełnozatrudnieni ^b Full-time employees ^b		Niepełnozatrudnieni Part-time employees		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	
OGÓŁEM 2005	161440	79757	11115	6308	TOTAL
..... 2010	175892	87659	11950	7085	
..... 2015	177400	89222	10396	6468	
..... 2016	183068	90843	10674	6629	
sektor publiczny	60033	42192	4916	3331	public sector
sektor prywatny	123035	48651	5758	3298	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	4589	1461	695	488	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	71164	26064	1482	765	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	66769	25012	1355	703	of which manufacturing
Budownictwo	6061	788	315	96	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	16894	9016	933	546	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	10730	1420	466	130	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	1763	1202	223	141	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	1094	464	174	81	Information and communica- tion
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2536	1897	61	48	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2530	1310	218	173	Real estate activities
Działalność profesjonalna, nau- kowa i techniczna	2538	1130	127	84	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	8069	3727	743	435	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowią- zkowe zabezpieczenia spo- łeczne	16662	10972	617	356	Public administration and de- fence; compulsory social se- curity
Edukacja	22387	18261	3283	2331	Education
Opieka zdrowotna i pomoc spo- łeczna	13297	11430	763	535	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2449	1509	443	342	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	305	192	131	78	Other service activities

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. ^b W 2005 r. bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo.

^a Excluding economic entities employing up to 9 persons. ^b In 2005 excluding seasonal and temporary paid employees.

TABL. 7(76). PRZYJĘCIA DO PRACY ^a
HIRES ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number				Współczynnik przyjęć w % Hire rate in %	
		kobiety women	podjem- jący pierwszą pracę persons starting work for the first time	poprzednio pracujący persons formerly employed	powracający z urlopów wychow- awczych ^b persons returning from child- -care leaves ^b		
OGÓŁEM	2005	44075	16022	5460	19813	715	27,4
TOTAL	2010	42111	16744	4159	22311	770	23,9
	2015	41271	17835	5469	24284	342	23,5
	2016	41938	17113	4573	24885	301	23,3
sektor publiczny		6458	4242	640	4610	101	10,7
public sector							
sektor prywatny		35480	12871	3933	20275	200	29,6
private sector							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		674	180	#	411	#	15,5
Agriculture, forestry and fishing							
Przemysł		16994	5419	1627	10131	107	24,3
Industry							
w tym przetwórstwo przemysłowe		16275	5262	1566	9641	106	24,8
of which manufacturing							
Budownictwo		1608	187	138	875	3	26,5
Construction							
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		4885	2622	656	2539	24	29,7
Trade; repair of motor vehicles ^Δ							
Transport i gospodarka magazynowa		3642	347	#	2123	#	35,2
Transportation and storage							
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		791	486	345	255	3	48,8
Accommodation and catering ^Δ							
Informacja i komunikacja		212	84	36	158	3	19,1
Information and communication							
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		321	238	33	190	6	13,1
Financial and insurance activities							
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		373	157	17	259	2	14,8
Real estate activities							
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		534	262	74	370	3	21,8
Professional, scientific and technical activities							
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		5857	2676	750	3370	13	76,0
Administrative and support service activities							
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		1831	1150	196	1336	44	10,8
Public administration and defence; compulsory social security							
Edukacja		2279	1848	220	1643	27	10,3
Education							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		1491	1204	203	969	31	11,1
Human health and social work activities							
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		311	173	38	189	4	12,6
Arts, entertainment and recreation							
Pozostała działalność usługowa		135	80	#	67	#	44,4
Other service activities							

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; w 2005 r. bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo. ^b W 2005 r. łącznie z powracającymi z urlopów bezpłatnych.

^a Data concern full-time paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons; in 2005 excluding seasonal and temporary paid employees. ^b In 2005 including persons returning from unpaid leaves.

TABL. 8(77). ZWOLNIENIA Z PRACY^a
TERMINATIONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number					korzystający z urlopów wychowawczych ^b persons taking child- care leave ^b	Współ- czynnik zwolnień w % Termination rate in %	
		kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia terminated due to dissolution of an employment contract		przeniesieni na emeryturę, rentę z tytułu niezdolności do pracy, rehabilitację retired or granted pension due to an inability to work or due to rehabilitation	przez zakład pracy by employer			przez pracownika by employee
OGÓŁEM	2005	41296	15142	7971	6005	2046	1149	25,3	
TOTAL	2010	39422	16164	6940	4030	1176	858	22,3	
	2015	38867	15894	5926	4957	2211	382	22,1	
	2016	37934	15426	4106	5443	2419	467	21,0	
sektor publiczny		6141	3777	686	433	1249	195	10,0	
<i>public sector</i>									
sektor prywatny		31793	11649	3420	5010	1170	272	26,5	
<i>private sector</i>									
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		651	194	56	27	66	10	14,8	
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>									
Przemysł		15232	4985	1942	2484	768	143	21,7	
<i>Industry</i>									
w tym przetwórstwo przemysłowe		14523	4814	1824	2435	659	143	22,1	
<i>of which manufacturing</i>									
Budownictwo		1571	120	118	236	58	4	25,8	
<i>Construction</i>									
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych ^Δ		4207	2304	501	846	88	30	25,5	
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>									
Transport i gospodarka magazy- nowa.....		3187	279	287	438	92	3	31,1	
<i>Transportation and storage</i>									
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ..		632	388	69	223	8	6	38,7	
<i>Accommodation and catering^Δ</i>									

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; w 2005 r. bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo. ^b W 2005 r. łącznie z korzystającymi z urlopów bezpłatnych.

^a Data concern full-time paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons; in 2005 excluding seasonal and temporary paid employees. ^b In 2005 including persons taking unpaid leaves.

TABL. 8(77). ZWOLNIENIA Z PRACY^a (dok.)
TERMINATIONS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number					Współ- czynnik zwolnień w % Termination rate in %
		kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia terminated due to dissolution of an employment contract		przeniesieni na emeryturę, rentę z tytułu niezdolności do pracy, rehabilitację retired or granted pension due to an inability to work or due to rehabilitation	korzystający z urlopów wychowaw- czych ^b persons taking child- -care leave ^b	
			przez zakład pracy by employer	przez pracownika by employee			
Informacja i komunikacja	191	61	22	41	3	#	17,4
<i>Information and communication</i>							
Działalność finansowa i ubezpie- czeniowa	394	309	68	76	23	12	15,9
<i>Financial and insurance activities</i>							
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	346	154	38	28	93	4	13,7
<i>Real estate activities</i>							
Działalność profesjonalna, nau- kowa i techniczna	445	217	28	62	23	#	18,2
<i>Professional, scientific and technical activities</i>							
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	5336	2469	350	495	139	#	68,8
<i>Administrative and support ser- vice activities</i>							
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe za- bezpieczenia społeczne	1738	1062	81	109	357	71	10,1
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>							
Edukacja	2055	1415	442	110	418	58	9,1
<i>Education</i>							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1522	1235	74	184	249	62	11,1
<i>Human health and social work activities</i>							
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	292	158	21	63	31	10	11,6
<i>Arts, entertainment and recreation</i>							
Pozostała działalność usługowa ..	135	76	9	21	3	3	43,7
<i>Other service activities</i>							

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; w 2005 r. bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo. ^b W 2005 r. łącznie z korzystającymi z urlopów bezpłatnych.

^a Data concern full-time paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons; in 2005 excluding seasonal and temporary paid employees. ^b In 2005 including persons taking unpaid leaves.

TABL. 9(78). ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH, ZAWODOWYCH I LICEÓW OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH,
KTÓRZY PODJĘLI PRACĘ PO RAZ PIERWSZY^a
THE GRADUATES OF TERTIARY SCHOOLS, LEAVERS OF VOCATIONAL AND SECONDARY
SCHOOLS STARTING WORK FOR THE FIRST TIME^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym kobiety Of which women	Z liczby ogółem — absolwenci szkół Of total number — school leavers			
				wyższych tertiary	policeal- nych i średnich zawodo- wych post- -second- ary and secondary vocational	liceów ogólno- kształcą- cych general second- ary	zasadni- czych za- wodo- wych basic vocational
OGÓŁEM	2005	5062	2353	1483	1441	632	1506
TOTAL	2010	3304	1354	1025	867	501	911
	2015	3683	1699	1010	874	501	1298
	2016	3258	1649	831	784	584	1059
sektor publiczny		460	324	318	92	32	18
public sector							
sektor prywatny		2798	1325	513	692	552	1041
private sector							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		79	35	20	29	#	#
Agriculture, forestry and fishing							
Przemysł		1101	331	188	317	162	434
Industry							
w tym przetwórstwo przemysłowe		1077	324	183	314	160	420
of which manufacturing							
Budownictwo		55	12	19	14	#	#
Construction							
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		472	359	91	136	99	146
Trade; repair of motor vehicles ^Δ							
Transport i gospodarka magazynowa		96	16	23	28	35	10
Transportation and storage							
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		#	#	20	23	#	#
Accommodation and catering ^Δ							
Informacja i komunikacja		8	2	#	#	#	-
Information and communication							
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		28	22	15	9	4	-
Financial and insurance activities							
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		11	6	3	6	#	#
Real estate activities							
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		63	34	33	#	#	-
Professional, scientific and technical activities							
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		561	273	58	121	97	285
Administrative and support service activities							
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		157	104	112	31	12	2
Public administration and defence; compulsory social security							
Edukacja		142	125	113	13	10	6
Education							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		150	125	106	30	12	2
Human health and social work activities							
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		26	14	21	3	#	#
Arts, entertainment and recreation							
Pozostała działalność usługowa		#	#	#	2	-	-
Other service activities							

^a Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy; dane dotyczą pełnozatrudnionych; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; w 2005 r. bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo.

^a Employed on the basis of an employment contract; data concern full-time paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons; in 2005 excluding seasonal and temporary paid employees.

TABL. 10(79). MIEJSCA PRACY WOLNE, NOWO UTWORZONE I ZLIKwidOWANE W 2016 R.
JOB VACANCIES, NEWLY CREATED AND LIQUIDATED JOBS IN 2016

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Miejsca pracy Jobs						
	wolne (stan w dniu 31 XII) vacancies (as of 31 XII)			nowo utworzone ^a vacancies – newly created jobs ^a		zlikwidowane ^a liquidated ^a	
	ogółem total	w tym nowo utworzone of which vacancies – newly created jobs	z liczby ogółem – w jednost- kach o liczbie pra- cujących powyżej 9 osób of total number – in entities employing more than 9 persons	ogółem total	w tym w jedno- stach o liczbie pracują- cych po- wyżej 9 osób of which in entities employing more than 9 persons	ogółem total	w tym w jedno- stach o liczbie pracują- cych po- wyżej 9 osób of which in entities employing more than 9 persons
w tys. in thous.							
OGÓŁEM	2,1	0,5	1,9	13,1	5,9	5,2	3,6
TOTAL							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	0,0	0,0	0,0	0,3	0,1	0,1	0,0
Przemysł	1,0	0,1	0,9	3,4	2,3	2,1	2,0
<i>Industry</i>							
w tym przetwórstwo przemysłowe	1,0	0,1	0,9	3,2	2,1	2,0	1,9
<i>of which manufacturing</i>							
Budownictwo	0,1	0,0	0,1	1,5	0,3	0,7	0,2
<i>Construction</i>							
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ	0,5	0,4	0,5	3,7	1,1	0,8	0,5
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>							
Transport i gospodarka magazynowa	0,3	0,0	0,2	1,0	0,5	0,3	0,2
<i>Transportation and storage</i>							
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	0,1	-	0,0	0,5	0,1	0,1	0,1
<i>Accommodation and catering^Δ</i>							
Informacja i komunikacja	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0
<i>Information and communication</i>							
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	0,0	0,0	0,0	0,2	0,1	0,1	0,0
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	0,0	0,0	0,0	0,2	0,1	0,1	0,1
<i>Real estate activities</i>							
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	0,0	0,0	0,0	0,4	0,1	0,2	0,1
<i>Professional, scientific and technical activities</i>							
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	0,0	0,0	0,0	0,5	0,3	0,2	0,1
Administracja publiczna i obrona narodo- wa; obowiązkowe zabezpieczenia spo- łeczne	0,1	0,0	0,1	0,2	0,2	0,1	0,1
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>							
Edukacja	0,0	0,0	0,0	0,5	0,4	0,3	0,2
<i>Education</i>							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	0,0	0,0	0,0	0,4	0,2	0,1	0,1
<i>Human health and social work activities</i>							
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0
<i>Arts, entertainment and recreation</i>							
Pozostała działalność usługowa	0,0	-	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0
<i>Other service activities</i>							

^a W ciągu roku.

^a During the year.

Bezrobocie Unemployment

TABL. 11(80). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI, STOPA BEZROBOCIA ORAZ OFERTY PRACY**
Stan w dniu 31 XII
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS, UNEMPLOYMENT RATE AS WELL AS JOB OFFERS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Bezrobotni zarejestrowani ogółem	89151	59225	39348	32367	Total registered unemployed persons
w tym kobiety	47301	31607	21263	18300	of which women
Z liczby ogółem – bezrobotni:					Of total number – unemployed persons:
dotychczas niepracujący	17266	11347	5363	4050	previously not employed
absolwenci ^a	3307	3063	1501	1050	school-leavers ^a
bez kwalifikacji zawodowych	20586	16093	12687	10335	without occupational qualifications
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	2664	1064	2307	1755	terminated for company reasons
długotrwale bezrobotni ^b	57577	26517	19712	15989	long-term unemployed ^b
posiadający prawo do zasiłku.....	14504	11365	6731	5690	possessing benefit rights
posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	5968	5512	with at least one child under 6 years of age
niepełnosprawni	3088	4488	3479	2816	disabled persons
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^c w %	23,0	15,5	10,5	8,6	Registered unemployment rate ^c in %
Oferty pracy	527	849	2611	3066	Job offers

^a Za bezrobotnego absolwenta uważa się osobę w okresie do upływu 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki potwierdzonej świadectwem, dyplomem lub innym dokumentem ukończenia szkoły (dotyczy absolwentów z wykształceniem zasadniczym zawodowym, średnim, policealnym lub wyższym), kursów zawodowych trwających co najmniej 24 miesiące lub nabycia uprawnień do wykonywania zawodu przez osoby niepełnosprawne. ^b Pozostający w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez ponad 12 miesięcy w ciągu ostatnich 2 lat, z wyłączeniem czasu odbywania stażu i przygotowania zawodowego. ^c Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 129.

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

^a An unemployed school-leaver is a person who has, within the last 12 months graduated any school confirmed by a certificate, diploma or other document completion of education (concerns school-leavers with basic vocational, secondary, post-secondary or tertiary education), has completed a minimum of 24 months of vocational training courses or disabled persons who acquired qualifications to work in a given occupation. ^b Remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall over 12 months during the last two years, excluding the time of undergoing traineeship and on a job occupational training. ^c See general notes, item 4 on page 129.

Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

TABL. 12(81). **BEZROBOTNI NOWO ZAREJESTROWANI I WYREJESTROWANI ^a**
NEWLY REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS AND PERSONS REMOVED FROM
UNEMPLOYMENT ROLLS ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Bezrobotni nowo zarejestrowani....	106508	119092	76597	67348	Newly registered unemployed persons
z liczby ogółem:					of total number:
Kobiety	49358	57642	37324	33160	Women
Dotychczas niepracujący	29540	29128	13109	10167	Previously not employed
Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	1770	1449	4129	2918	Terminated for company reasons
Bezrobotni wyrejestrowani	116746	120929	84364	74329	Persons removed from unemployment rolls
z liczby ogółem:					of total number:
Kobiety	53191	57652	41041	36123	Women
Z tytułu podjęcia pracy	56906	42870	38614	35928	Received jobs

^a W ciągu roku.

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

^a During the year.

Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

TABL. 13(82). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005		2010		2015		2016	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
OGÓŁEM TOTAL								
OGÓŁEM TOTAL	89151	47301	59225	31607	39348	21263	32367	18300
WEDŁUG WIEKU BY AGE								
24 lata i mniej and less	18089	9634	11905	6801	5357	3170	4027	2592
25–34	24512	14313	17170	10381	10479	6804	8784	6122
35–44	18568	10446	10777	5994	8371	4925	7050	4257
45–54	23707	11730	12942	6445	7300	3659	5783	2985
55 lat i więcej and more	4275	1178	6431	1986	7841	2705	6723	2344
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL								
Wyższe Tertiary	3312	2093	4908	3257	3882	2626	3307	2327
Policealne oraz średnie zawodo- we Post-secondary and vocational secondary	18358	11537	12612	7813	8117	5187	6669	4422
Średnie ogólnokształcące General secondary	5922	4433	5768	4049	3605	2604	3012	2221
Zasadnicze zawodowe Basic vocational	30740	14369	17923	8084	11815	5290	9542	4505
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe Lower secondary, primary and incomplete primary	30819	14869	18014	8404	11929	5556	9837	4825
WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY^{ab} BY DURATION OF UNEMPLOYMENT^{ab}								
3 miesiące i mniej months and less	21676	9506	23472	11338	14049	6838	11260	5590
3– 6	12869	6525	11225	6205	6535	3548	5121	2934
6–12	14385	7443	10382	5737	6522	3625	5274	3106
12–24	13802	7366	8779	4966	5477	3168	5041	3137
Powyżej 24 miesięcy More than 24 months	26419	16461	5367	3361	6765	4084	5671	3533
WEDŁUG STAŻU PRACY^b BY WORK SENIORITY^b								
Bez stażu pracy No work seniority	17266	10169	11347	6860	5363	3346	4050	2701
Ze stażem pracy: With work seniority:								
1 rok i mniej and less	11543	6528	7895	4453	6032	3589	5064	3197
1– 5	16948	8837	12655	7096	8590	5062	7338	4564
5–10	12769	6991	8292	4481	5886	3279	5113	2955
10–20	16863	9237	9671	5031	6804	3452	5567	2845
20–30	12061	5201	7338	3071	4725	1919	3694	1536
powyżej 30 lat more than 30 years	1701	338	2027	615	1948	616	1541	502

^a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy. ^b Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3–6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy.

U w a g a. Według stanu w dniu 31 XII 2015 r. wśród bezrobotnych było 11850 osób (w tym 4623 kobiet) w wieku 50 lat i więcej.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

^a From the date of registering in a labour office. ^b Intervals were shifted upward, e.g., in the interval 3–6 persons remaining unemployed for 3 months and 1 day to 6 months were included.

Note. As of 31 XII 2015 among the unemployed were 11850 persons (of which 4623 women) aged 50 and more.

Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

TABL. 14(83). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI KORZYSTAJĄCY Z AKTYWNYCH FORM PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU ORAZ OFERTY PRACY^a**
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BENEFITTING FROM LABOUR MARKET PROGRAMME AS WELL AS JOB OFFERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Bezrobotni, którzy:					<i>Unemployed persons who:</i>
Podjęli zatrudnienie przy pracach interwencyjnych	3622	2645	1184	1030	<i>Undertaking employment in intervention works</i>
w tym kobiety	1836	1550	687	610	<i>of which women</i>
Podjęli zatrudnienie przy robotach publicznych	4804	2769	1044	1064	<i>Undertaking employment in public works</i>
w tym kobiety	1753	841	425	451	<i>of which women</i>
Rozpoczęli szkolenie lub staż u pracodawcy	9208	17436	7475	6028	<i>Starting training or internship with the employer</i>
w tym kobiety	5211	10635	4526	3735	<i>of which women</i>
Rozpoczęli prace społecznie użyteczne	14530	2668	2342	<i>Started a social useful works</i>
w tym kobiety	6794	1334	1087	<i>of which women</i>
Liczba zgłoszonych ofert pracy	38284	51448	40472	50235	Number of submitted job offers

^a W ciągu roku.

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

^a During the year.

Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

TABL. 15(84). **WYDATKI FUNDUSZU PRACY^a**
EXPENDITURES OF LABOUR FUND^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016		SPECIFICATION
	w mln zł <i>in mln zł</i>				w odsetkach <i>in percent</i>	
OGÓŁEM	209,4	314,0	192,5	192,6	100,0	TOTAL
w tym:						<i>of which:</i>
Zasiłki dla bezrobotnych	125,1	117,2	81,0	69,8	36,3	<i>Unemployment benefits</i>
Szkolenia	5,1	8,4	4,4	2,7	1,4	<i>Training</i>
Środki na podjęcie działalności gospodarczej i wyposażenie stanowisk pracy	16,4	66,0	38,3	32,9	17,1	<i>Means for starting of economic activity and equipping of work seat</i>
Roboty publiczne	14,2	17,5	7,0	7,6	4,0	<i>Public works</i>
Prace interwencyjne	8,3	11,3	6,1	5,4	2,8	<i>Intervention works</i>
Stypendia za okres stażu	17,8	58,2	32,4	29,0	15,0	<i>Scholarships for traineeship period</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 129.

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

^a See general notes, item 5 on page 129.

Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

Warunki pracy

Work conditions

TABL. 16(85). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)**
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	W wypadkach <i>In accidents</i>			Z liczby ogółem – powodujących niezdolność do pracy <i>Of total number – accidents resulting in an inability to work</i>			SPECIFICATION
		śmier- telnych <i>fatal acci- dents</i>	ciężkich <i>serious acci- dents</i>	lżej- szych <i>light</i>	1—3 dni <i>days</i>	4—20	21 dni i więcej <i>days and more</i>	
OGÓŁEM TOTAL								
OGÓŁEM 2005	2801	17	26	2758	42	1089	1552	TOTAL
2010	2789	9	21	2759	38	1083	1496	
2015	2342	2	10	2330	37	1026	1191	
2016	2486	4	7	2475	42	1117	1286	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	59	1	1	57	-	24	34	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
Przemysł	1261	1	6	1254	18	571	655	<i>Industry</i>
w tym przetwórstwo przemysłowe	1167	1	5	1161	17	537	598	<i>of which manufacturing</i>
Budownictwo	80	1	-	79	2	22	55	<i>Construction</i>
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	305	-	-	305	4	162	133	<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>
Transport i gospodarka magazynowa	182	1	-	181	1	71	105	<i>Transportation and storage</i>
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	20	-	-	20	3	13	4	<i>Accommodation and catering^Δ</i>
Informacja i komunikacja	7	-	-	7	-	3	4	<i>Information and communication</i>
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	23	-	-	23	-	13	10	<i>Financial and insurance activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	22	-	-	22	-	11	11	<i>Real estate activities</i>
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	7	-	-	7	-	3	4	<i>Professional, scientific and technical activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	73	-	-	73	-	27	45	<i>Administrative and support service activities</i>
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	127	-	-	127	6	54	64	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
Edukacja	108	-	-	108	3	50	53	<i>Education</i>
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	189	-	-	189	5	84	96	<i>Human health and social work activities</i>
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	17	-	-	17	-	6	10	<i>Arts, entertainment and recreation</i>
Pozostała działalność usługowa	6	-	-	6	-	3	3	<i>Other service activities</i>

^a Zgłoszone w danym roku.

^a Registered in a given year.

TABL. 16(85). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a (dok.)**
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	W wypadkach <i>In accidents</i>			Z liczby ogółem – powodujących niezdolność do pracy <i>Of total number – accidents resulting in an inability to work</i>			SPECIFICATION
		śmier- telnych <i>fatal accidents</i>	ciężkich <i>serious accidents</i>	lżej- szych <i>light</i>	1–3 dni <i>days</i>	4–20	21 dni i więcej <i>days and more</i>	
NA 1000 PRACUJĄCYCH (wskaźnik wypadkowości) PER 1000 EMPLOYED PERSONS (accident rate)								
OGÓŁEM 2005	10,54	0,06	0,10	10,38	0,16	4,10	5,84	TOTAL
2010	10,10	0,03	0,08	9,99	0,14	3,92	5,42	
2015	7,75	0,01	0,03	7,71	0,12	3,39	3,94	
2016	8,04	0,01	0,02	8,01	0,14	3,61	4,16	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiec- two i rybactwo	7,78	0,13	0,13	7,52	-	3,17	4,48	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
Przemysł	14,14	0,01	0,07	14,06	0,20	6,40	7,35	<i>Industry</i>
w tym przetwórstwo prze- mysłowe	14,47	0,01	0,06	14,40	0,21	6,66	7,42	<i>of which manufacturing</i>
Budownictwo	4,35	0,05	-	4,30	0,11	1,20	2,99	<i>Construction</i>
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	5,65	-	-	5,65	0,07	3,00	2,46	<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>
Transport i gospodarka ma- gazynowa	7,87	0,04	-	7,83	0,04	3,07	4,54	<i>Transportation and stora- ge</i>
Zakwaterowanie i gastrono- mia ^Δ	3,45	-	-	3,45	0,52	2,25	0,69	<i>Accommodation and catering^Δ</i>
Informacja i komunikacja	2,03	-	-	2,03	-	0,87	1,16	<i>Information and communi- cation</i>
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3,81	-	-	3,81	-	2,15	1,66	<i>Financial and insurance activities</i>
Obsługa rynku nierucho- mości ^Δ	5,04	-	-	5,04	-	2,52	2,52	<i>Real estate activities</i>
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	0,75	-	-	0,75	-	0,32	0,43	<i>Professional, scientific and technical activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	5,48	-	-	5,48	-	2,03	3,38	<i>Administrative and support service activities</i>
Administracja publiczna i obrona narodowa; obo- wiązkowe zabezpieczenia społeczne	7,18	-	-	7,18	0,34	3,05	3,62	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
Edukacja	4,03	-	-	4,03	0,11	1,86	1,98	<i>Education</i>
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	9,83	-	-	9,83	0,26	4,37	5,00	<i>Human health and social work activities</i>
Działalność związana z kultu- rą, rozrywką i rekreacją	5,04	-	-	5,04	-	1,78	2,97	<i>Arts, entertainment and recreation</i>
Pozostała działalność usłu- gowa	0,80	-	-	0,80	-	0,40	0,40	<i>Other service activities</i>

^a Zgłoszone w danym roku.

^a Registered in a given year.

TABL. 17(86). **WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)**
CONTACT-MODE OF INJURY AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which							
		rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo agri- culture, forestry and fishing	przemysł industry		budow- nictwo con- struction	handel; naprawa pojazdów samo- chodo- wych ^Δ trade; repair of motor vehicles ^Δ	transport i gospo- darka magazy- nowa transport and storage	opieka zdrowot- na i pomoc społecz- na human health and social work activities	
			razem total	w tym przetwó- rstwo przemy- słowe of which manu- facturing					
WYDARZENIA POWODUJĄCE URAZY CONTACT-MODE OF INJURY									
OGÓŁEM	2005	2801	76	1450	1343	185	241	202	251
TOTAL	2010	2789	64	1424	1320	154	304	202	213
	2015	2342	68	1129	1060	65	278	171	220
	2016	2486	59	1261	1167	80	305	182	189
Kontakt z prądem elektrycznym, tempera- turą, niebezpiecznymi substancjami i preparatami chemicznymi		65	3	34	31	6	11	3	2
<i>Contact with electrical voltage, tempera- ture, hazardous substances and chemi- cals</i>									
w tym z preparatami chemicznymi..... <i>of which chemicals</i>		16	-	8	7	5	2	-	1
Tonięcie, zakopanie, zamknięcie		2	-	-	-	2	-	-	-
<i>Drowned, buried, enveloped</i>									
Zderzenie z lub uderzenie w: <i>Horizontal or vertical impact with or against:</i>									
nieruchomy obiekt		548	17	235	210	11	60	49	40
<i>a stationary object</i>									
obiekt w ruchu		552	10	329	318	17	71	41	11
<i>object in motion</i>									
w tym przez: <i>of which by:</i>									
spadający obiekt		215	3	137	134	9	27	16	4
<i>falling object</i>									
poruszający się lub transportowany obiekt		106	1	63	60	2	16	5	2
<i>moving or transported object</i>									
Kontakt z przedmiotem ostrym, szorst- kim, chropowatym		520	9	307	295	17	83	11	45
<i>Contact with sharp, pointed, rough, coarse material agent</i>									
w tym kontakt z przedmiotem ostrym <i>of which contact with sharp material agent</i>		305	6	174	169	7	68	3	20
Uwięzienie, zmiżdżenie		184	3	125	118	4	18	10	12
<i>Trapped, crushing</i>									
Obciążenie psychiczne lub fizyczne		306	9	130	113	11	38	27	41
<i>Physical or mental stress</i>									
w tym obciążenie układu mięśniowo- szkieletowego		275	9	120	103	9	36	25	34
<i>of which physical stress on the muscu- lar-skeletal system</i>									
Przejaw agresji ze strony człowieka lub zwierzęcia		58	4	3	-	-	1	21	17
<i>Aggression of human or animal</i>									
Pozostałe		251	4	98	82	12	23	20	21
<i>Others</i>									

^a Zgłoszone w danym roku.

^a Registered in a given year.

TABL. 17(86). **WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a (dok.)**
EVENTS AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which						
		rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>agri- culture, forestry and fish- ing</i>	przemysł <i>industry</i>		budow- nictwo <i>con- struction</i>	handel; naprawa pojazdów samo- chodo- wych ^Δ <i>trade; repair of motor vehi- cles^Δ</i>	transport i gospo- darka magazy- nowa <i>transport and sto- rage</i>	opieka zdrowot- na i pomoc społeczna <i>human health and social work activities</i>
			razem <i>total</i>	w tym przetwó- rstwo przemy- słowe <i>of which manu- facturing</i>				
PRZYCZYNY WYPADKÓW CAUSES OF ACCIDENTS								
OGÓŁEM 2005	5481	138	3010	2766	372	512	359	391
TOTAL 2010	5498	131	2854	2658	355	622	372	319
2015	4759	159	2454	2302	133	607	309	339
2016	5001	129	2672	2500	167	678	317	277
Niewłaściwy stan czynnika material- nego <i>Inappropriate condition of material objects/agents</i>	369	8	235	218	12	30	13	12
Niewłaściwa organizacja: <i>Inappropriate organization of:</i>								
pracy <i>work</i>	182	6	104	96	8	25	9	10
stanowiska pracy <i>work post</i>	238	6	132	123	14	32	15	9
Brak lub niewłaściwe posługiwanie się czynnikami materialnym <i>Absence or inappropriate use of ma- terial objects/agents</i>	367	4	236	228	13	43	11	17
Nieuzywanie sprzętu ochronnego <i>Not using protective equipment</i>	71	1	39	36	5	17	3	-
Niewłaściwe samowolne zachowanie się pracownika <i>Inappropriate wilful employee action</i>	359	13	216	197	4	69	17	12
Niewłaściwy stan psychofizyczny pracownika ^b <i>Inappropriate mental-physical condi- tion of employee^b</i>	101	8	43	42	4	11	5	10
Nieprawidłowe zachowanie się pra- cownika <i>Incorrect employee's action</i>	3165	78	1634	1530	102	434	215	191
Inna przyczyna <i>Other causes</i>	149	5	33	30	5	17	29	16

^a Zgłoszone w danym roku. ^b Spowodowany m.in.: nagłym zachorowaniem, niedyspozycją fizyczną lub psychiczną, nadużyciem alkoholu.
^a Registered in a given year. ^b Caused by, i.a.: sudden illness, physical or mental indisposition, alcohol abuse.

TABL. 18(87). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY W GOSPODARSTWACH INDYWIDUALNYCH W ROLNICTWIE^a**
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK ON PRIVATE FARMS IN AGRICULTURE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
OGÓŁEM	258	193	199	179	TOTAL
w tym wypadki śmiertelne	2	2	4	-	<i>of which fatal accidents</i>
Wydarzenia powodujące urazy:					<i>Events causing injury:</i>
upadek osób	131	104	100	72	<i>persons falling</i>
uderzenie lub przygniecenie przez spadające przedmioty	19	16	19	10	<i>persons hit or crushed by falling objects</i>
przejechanie, uderzenie, pochwycenie przez środki transportu w ruchu	7	3	3	1	<i>persons run over, hit or caught by moving means of transport</i>
pochwycenie, uderzenie przez części ruchome maszyn i urządzeń	25	14	24	24	<i>persons caught or hit by moving parts of machinery and equipment</i>
uderzenie, przygniecenie, pogryzienie przez zwierzęta	32	21	14	20	<i>persons hit, crushed or bitten by animals</i>
działanie:					<i>influence of:</i>
skrajnych temperatur	1	3	2	5	<i>extreme temperatures</i>
materiałów szkodliwych	-	-	5	-	<i>harmful materials</i>
inne wydarzenia	43	32	37	47	<i>other events</i>

^a Którym wypłacono jednorazowe odszkodowania.

Źródło: dane Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Who received one-off accident compensations.

Source: data of the Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 19(88). **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a**
Stan w dniu 31 XII
PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Zagrożenie Hazard							
		związane connected with						czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi connected with mechanical factors related to particularly dangerous machinery	
		ze środowiskiem pracy work environment				z uciążliwością pracy strenuous conditions			
		ogółem grand total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors
		na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości per 1000 paid employees of total surveyed							
OGÓŁEM	2005	135,5	98,4	95,9	69,9	20,4	14,1	19,2	14,4
TOTAL	2010	123,4	94,0	79,5	58,8	23,2	21,8	20,7	13,4
	2015	95,7	68,4	61,0	46,7	18,3	13,6	16,4	8,1
	2016	94,7	70,2	57,1	44,4	20,5	16,9	17,1	8,9
sektor publiczny		69,5	57,6	49,4	39,4	18,2	17,8	1,9	0,4
<i>public sector</i>									
sektor prywatny		99,8	72,7	58,6	45,4	21,0	16,7	20,1	10,6
<i>private sector</i>									

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 131.

^a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes, item 7 on page 131.

TABL. 19(88). **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS^a (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		Zagrożenie Hazard					
			związane connected with			czynniki mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi connected with mechanical factors related to particularly dangerous machinery		
			ze środowiskiem pracy work environment		z uciążliwością pracy strenuous conditions			
ogółem grand total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	
na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości per 1000 paid employees of total surveyed								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	149,6	110,8	93,9	74,3	36,8	34,7	18,9	1,8
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>								
Przemysł	135,1	99,7	78,9	61,8	30,3	24,5	26,0	13,3
<i>Industry</i>								
w tym przetwórstwo przemysłowe.....	140,3	103,9	82,3	65,6	30,6	24,6	27,3	13,7
<i>of which manufacturing</i>								
Budownictwo	61,1	25,9	49,4	16,1	5,4	5,2	6,3	4,6
<i>Construction</i>								
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	10,6	10,3	4,7	4,4	2,2	2,2	3,7	3,7
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>								
Transport i gospodarka magazynowa.....	5,8	4,2	4,4	3,7	0,9	0,1	0,5	0,4
<i>Transportation and storage</i>								
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	66,7	60,6	36,4	36,4	10,1	4,0	20,2	20,2
<i>Administrative and support service activities</i>								
Edukacja	24,3	24,3	-	-	24,3	24,3	-	-
<i>Education</i>								
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	48,8	43,4	47,4	42,1	1,0	1,0	0,4	0,3
<i>Human health and social work activities</i>								

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 131.

^a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes, item 7 on page 131.

TABL. 20(89). ZATRUDNIENI NA STANOWISKACH PRACY, DLA KTÓRYCH DOKONANO OCENY RYZYKA ZAWODOWEGO^a W 2016 R.
PAID EMPLOYEES ON POSITION FOR WHICH EVALUATION OF OCCUPATIONAL RISK WAS DONE^a IN 2016

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przeprowadzenie oceny ryzyka zawodowego <i>Evaluation of occupational risk</i>	Wylimitowanie lub ograniczenie ryzyka zawodowego <i>Elimination or limitation of occupational risk</i>	Środki zastosowane do wyeliminowania lub ograniczenia ryzyka zawodowego <i>Appliance of means to elimination or limitation of occupational risk</i>		
			techniczne <i>technical</i>	organizacyjne <i>organizational</i>	ochrony indywidualnej <i>individuality protection</i>
na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości <i>per 1000 paid employees of total surveyed</i>					
OGÓŁEM	395,2	141,9	44,6	53,7	108,5
TOTAL					
sektor publiczny	396,2	142,5	26,7	57,7	96,0
<i>public sector</i>					
sektor prywatny	395,0	141,8	48,2	53,0	111,0
<i>private sector</i>					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	454,1	301,4	60,7	100,3	255,7
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>					
Przemysł	409,1	155,1	57,3	57,5	120,6
<i>Industry</i>					
w tym przetwórstwo przemysłowe.... <i>of which manufacturing</i>	424,2	158,5	58,1	56,1	122,5
Budownictwo	402,3	194,8	40,9	41,3	177,2
<i>Construction</i>					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	226,0	69,8	17,9	26,7	50,8
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>					
Transport i gospodarka magazynowa	500,2	119,3	29,0	58,7	78,8
<i>Transportation and storage</i>					
Informacja i komunikacja	381,2	12,5	-	12,5	-
<i>Information and communication</i>					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	408,2	-	-	-	-
<i>Professional, scientific and technical activities</i>					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	503,0	406,1	46,5	286,9	359,6
<i>Administrative and support service activities</i>					
Edukacja	168,3	143,6	-	126,8	16,8
<i>Education</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	467,2	94,5	19,2	25,2	72,4
<i>Human health and social work activities</i>					

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 131.

^a Data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes, item 7 on page 131.

TABL. 21(90). **CHOROBY ZAWODOWE**
OCCUPATIONAL DISEASES

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba przypadków <i>Number of cases</i>		SPECIFICATION
	w liczbach bezwzględ- nych <i>in absolute numbers</i>	na 100 tys. zatrudnionych <i>per 100 thous. paid employees</i>	
OGÓŁEM 2005	56	27,2	TOTAL
2010	50	22,2	
2015	29	12,8	
2016	49	21,3	
Zatrucia ostre albo przewlekłe lub ich następstwa	1	0,4	<i>Acute and chronic intoxications and their sequels</i>
Pylice płuc	2	0,9	<i>Pneumoconioses</i>
Astma oskrzelowa	2	0,9	<i>Bronchial asthma</i>
Alergiczny nieżyt nosa	1	0,4	<i>Allergic rhinitis</i>
Przewlekłe choroby narządu głosu spo- wodowane nadmiernym wysiłkiem gło- sowym	10	4,4	<i>Chronic voice disorders due to excessive vocal effort</i>
Choroby skóry	3	1,3	<i>Skin diseases</i>
Przewlekłe choroby układu ruchu wywo- lane sposobem wykonywania pracy	6	2,6	<i>Chronic diseases of locomotor system re- lated to the way the job is performed</i>
Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wyko- nywania pracy	8	3,5	<i>Chronic diseases of peripheral nervous system related to the way job is per- formed</i>
Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa	16	7,0	<i>Infectious and parasitic diseases or their sequels</i>

Źródło: dane Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi.

Source: data of the Institute of Occupational Medicine in Łódź.

TABL. 22(91). **KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU PRACY W WARUNKACH SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA I UCIAŻLIWYCH^a**
Stan w dniu 15 XII
PERSONS RECEIVING BENEFITS FOR WORK IN HARMFUL AND STRENUOUS CONDITIONS^a
As of 15 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Posiłki profilaktyczne <i>Preventive food</i>	Napoje <i>Drinks</i>	Inne środki odżywcze <i>Other nutrition</i>	Dodatki pieniężne <i>Special pay</i>	Skrócony czas pracy <i>Short-time work</i>	Dodatkowe urlopy <i>Extra leaves</i>	Uprawnienia wynikające z pracy w szczególnych warunkach ^b <i>Entitlements arising from work in particular conditions^b</i>
OGÓŁEM	2005	11834	39377	3571	8909	738	1859	8224
TOTAL	2010	9579	27221	1796	4852	486	955	266
	2015	7283	13344	1000	3222	588	201	154
	2016	6652	13698	697	2831	211	149	145
sektor publiczny		2737	4758	176	1331	13	29	91
<i>public sector</i>								
sektor prywatny		3915	8940	521	1500	198	120	54
<i>private sector</i>								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		1362	867	-	46	7	11	-
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>								
Przemysł		4303	9115	585	1673	147	93	38
<i>Industry</i>								
w tym przetwórstwo przemysłowe		2962	6847	249	1189	146	24	24
<i>of which manufacturing</i>								
Budownictwo		364	661	-	28	4	8	-
<i>Construction</i>								
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		114	514	-	3	7	7	5
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>								
Transport i gospodarka magazynowa		479	1146	40	885	24	5	87
<i>Transportation and storage</i>								
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		24	105	-	-	18	18	-
<i>Administrative and support service activities</i>								
Edukacja		-	-	-	6	-	-	-
<i>Education</i>								
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		6	1290	72	190	4	7	15
<i>Human health and social work activities</i>								

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 131. ^b Lub w szczególnym charakterze.

^a Data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes, item 7 on page 131. ^b Or particular character.

TABL. 23(92). ŚWIADCZENIA Z TYTUŁU WYPADKÓW PRZY PRACY I CHOROÓB ZAWODOWYCH^a
 OCCUPATIONAL ACCIDENTS AND OCCUPATIONAL DISEASES BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba świadczeń Number of benefits		Średni koszt świadczeń w zł na 1 świadczenie Average cost of benefits in zł per 1 benefit	
	ogółem total	w tym z tytułu wypadków przy pracy of which occupational accidents compensations	ogółem total	w tym z tytułu wypadków przy pracy of which occupational accidents compensations
OGÓŁEM 2005	769	749	2316	2211
TOTAL 2010	875	849	2410	2385
2015	731	723	4086	4047
2016	734	732	3736	3706
sektor publiczny <i>public sector</i>	150	150	3988	3988
sektor prywatny <i>private sector</i>	584	582	3672	3634
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	29	29	6421	6421
Przemysł <i>Industry</i>	488	486	3677	3631
w tym przetwórstwo przemysłowe <i>of which manufacturing</i>	451	449	3650	3601
Budownictwo <i>Construction</i>	29	29	3052	3052
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	39	39	3944	3944
Transport i gospodarka maga- zynowa <i>Transportation and storage</i>	58	58	3960	3960
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	1	1	5500	5500
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	90	90	3161	3161

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 131.

^a Data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes, item 7 on page 131.